

Un referèndum per uns torrons

Des de fa anys, un conflicte enfronta dues empreses de Perpinyà i una exportadora alacantina. El motiu de la disputa són els torrons fabricats a Perpinyà i venuts com si fossin "made in Xixona". L'afer ha arribat al Tribunal Europeu de Justícia, que proposa un referèndum.

El conflicte comercial i jurídic que oposa des de fa tres anys una societat valenciana d'exportació de torrons (Exportur, SA), i dues societats nord-catalanes, productores de torrons (Lor, SA, i Confiserie du Tech, SA), podria tenir el seu desenllaç d'aquí a poques setmanes. En efecte, a petició del Tribunal de Justícia Europeu de Luxemburg, el Tribunal d'Apel·lació de Montpeller hauria de pronunciar-se aviat. André Labaume, propietari de la Confiserie du Tech es mostra completament indiferent a aquesta notícia i diu que ja en té prou "d'aquesta història que dura des de fa massa temps i que ha fet rajar massa tinta". La seva empresa té un volum de negoci de 25 milions de francs l'any i la producció de torrons tipus alacant o xixona representa menys de l'1,1 per cent del negoci. Pel que fa a Lor, és una de les empreses més antigues i més importants del sector industrial agroalimentari de Catalunya Nord. Creada fa més de cent anys, dona feina a 120 persones i té una facturació anual de més de cent milions de francs. Posseeix una filial a Girona i exporta

els seus productes a Alemanya.

El desembre de 1988, Exportur, una societat amb seu a Xixona i que es dedica a la promoció i a la venda a l'estranger de torrons produïts per empreses de la comarca, presentava una denúncia davant el tribunal de comerç de Perpinyà contra aquestes empreses rossellonenques per

aturar la comercialització de torrons amb la denominació de Xixona o Alacant, pràctica contrària als acords de la convenció franco-espanyola signada el 27 de juny del 1973 amb la idea de protegir les denominacions d'origen de tots dos estats. En aquest document, les denominacions Torrons de Xixona i Torrons d'Alacant hi són efectivament esmentades, al costat de diversos productes com els vins o la botifarra catalana i queden reservats com a productes elaborats a l'estat espanyol.

TORRONS D'ALACANT, DE PERPINYÀ... I D'ALGÈRIA

"Al començament -explica Labaume- aquesta querella de la societat Exportur ens va sorprendre, perquè ni abans

ni després del 1973, no ens havia parlat ningú d'aquesta convenció, ni s'havia preocupat ningú de saber si a França hi havia productors de torrons". Per aquests fabricants és obvi que els exportadors de torrons valencians es volen aprofitar del seu circuit i de la seva clientela europea. Labaume va començar a fer torrons l'any 1946, quan vivia a Oran (Algèria): "Aleshores jo era xocolater. A la regió d'Oran hi havia una important colònia espanyola, unes seixanta mil persones, moltes d'elles refugiats del 39 i originaris d'Alacant. Són ells els qui van importar la recepta i els qui van iniciar la fabricació de torrons". Als anys cinquanta hi havia a Algèria unes quinze empreses productores de diverses varietats de

torrons. "Sempre he estat molt amb la meua clientela i per tal de no enganyar-la no he deixat mai de posar que els meus torrons eren del tipus Xixona o Alacant".

Aquest últim detall és un dels punts clau del procés iniciat per la societat Exportur, que vol que les denominacions Xixona i Alacant només apareguin en els productes elaborats a la província

d'Alacant, un objectiu que també comparteixen els responsables del Consell Regulador de Xixona. Lluís Cremades, advocat de la societat Exportur, ha explicat a EL TEMPS que el que desitjaven els seus clients no era pas que les empreses de Perpinyà parin la producció, sinó que "deixin d'utilitzar les denominacions Xixona i Alacant, protegides pel registre de la propietat industrial espanyola, el qual prohibeix explícitament la utilització de la denominació més enllà de les comarques alacantines. Aquests, en efecte, han d'utilitzar la fórmula "torró tou" o "torró dur", per als mateixos productes. El Consell regulador de Xixona té, a més, un altre objectiu: "Volem forçar el Parlament europeu perquè elabori una normativa sobre les denominacions d'origen a Europa i aquest recurs, presentat davant el Tribunal de Justícia Europeu, ens pot ajudar". Per ara no hi ha cap normativa clara per causa dels desacords entre els països del sud d'Europa i els països del Nord, poc avesats a aquestes pràctiques, que tenen tendència a considerar com a mesures proteccionistes.

André Labaume, propietari de la societat nord-catalana productora de torró Confiterie du Tech.

P. CODONYAN

Els responsables de les societats Lor i Confiterie du Tech es defensen afirmant que les seves capses de torrons deixen ben clar que el lloc de fabricació és França i que en cap moment el consumidor no es pot sentir enganyat sobre la provenença del producte. D'altra banda, afirmen que res no permet de pensar que la utilització d'ingredients com la mel o les ametlles per a la fabricació dels torrons de Xixona o els d'Alacant, procedeixen exclusivament d'aquesta zona geogràfica. Per això estimen que aquestes denominacions no constitueixen, pròpiament, unes denominacions d'origen, ja que els productes d'elaboració que contenen no posseeixen qualitats i caràcters que els vinguin de la localització geogràfica de la seva pro-

cedència, com pot ser, per exemple, el cas del vi. Per ells, amb la utilització dels noms de Xixona i Alacant només es tracta de designar certs productes característics d'una recepta de fabricació molt antiga i utilitzada a molts llocs.

MOLT SENZILL: FEU UN REFERÈNDUM

El 25 de juliol de 1989, el Tribunal de Comerç de Perpinyà es pronunciava en favor de les dues empreses nord-catalanes i rebutjava la petició de la societat Expotur; a més condemnava aquesta última a pagar 5.000 francs a cada una de les empreses inculpatades a títol de danys i perjudicis comercials. Expotur va recórrer davant el tribunal de Montpellier que al març d'enguany va sotmetre el dos-

sier al Tribunal de Justícia Europeu. El tribunal de Montpellier demanava si l'article 30 del tractat de la CE sobre la lliure circulació de les mercaderies, prohibia o no les mesures proteccionistes de les denominacions d'origen recollides en la convenció franco-espanyola del 1973. També demanava als jutges europeus, si els exportadors valencians tenien dret a invocar l'article 36 del tractat que garanteix la protecció de la propietat industrial o comercial per continuar prohibint la utilització de les denominacions Alacant o Xixona.

Fa dos mesos, el Tribunal Europeu reconeixia la seva impotència a l'hora de pronunciar-se sobre aquest afer. En el seu informe, Karl Otolans, advocat general del Tribunal, es limita a citar els

articles 30 i 34 del Tractat i dóna validesa a les mesures proteccionistes previstes en l'article 36, però no contesta clarament la pregunta del tribunal de Montpellier sobre el cas concret de les denominacions Alacant i Xixona, per saber si el dret comunitari impedeix als productors de torrons de Perpinyà d'utilitzar aquestes denominacions. El tribunal europeu recomana al de Montpellier que determini si aquestes denominacions corresponen realment a una indicació de provenença o merament genèrica. Per això aconsella, si fos necessari, d'efectuar una enquesta entre els consumidors de totes dues bandes del Pirineus. Ara, la pilota, la té el Tribunal d'Apel·lació de Montpellier.

Pere Codonyan